

Be

BERYLLIUM

Beryllium bildar sällsynta mineral som beryl och krysoberyll vilka utgör ekonomiskt viktiga källor till beryllium. Dessa mineral finns huvudsakligen i senmagmatiska bergarter och i pegmatiter. Sekundär anrikning sker i finkorniga sedimentära bergarter rika på lermineral (lerskiffer) och i kol.

Beryllium är relativt mobilt vid lågt pH och har en stark tendens att adsorbera till lermineral, organiskt material och järn-manganhydroxider.

Höga berylliumhalter finns i glimmerrik morän som överlagrar granit, pegmatit, gnejs, sura metavulkaniter, metagråvacka och skiffer rika på glimmer och fältspat. Längs randen av Kaledoniderna i norra Sverige kan berylliumanomalier kopplas till förekomsten av skiffer (svartskiffer) och arkosisk sandsten (rik på kalifältspat). I Jämtland finns höga berylliumhalter i morän som överlagrar glimmerrik ler-skiffer och slamsten samt paleoproterozoiska metasedimentära bergarter. Morän som överlagrar svartskiffer (t.ex. väster och öster om Vättern) tenderar att ha förhöjda berylliumhalter. I Skåne korrelerar höga berylliumhalter med underliggande sedimentära bergarter (lerskiffer) av olika åldrar (paleozoiska, mesozoiska och paleogen) och lokala kolavlagringar.

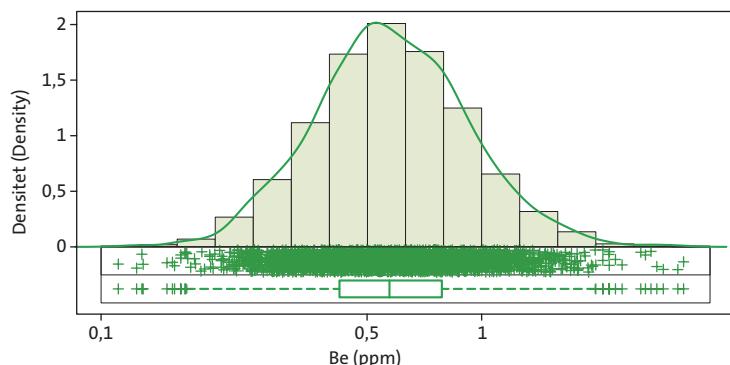
BERYLLIUM

Beryllium forms rare minerals such as beryl and chrysoberyl, which are the main economic sources of beryllium. These minerals are found mainly in late magmatic rocks and pegmatites. Secondary enrichment of beryllium occurs in fine-grained sedimentary rocks that are rich in clay minerals (shale) and in coal.

Beryllium is relatively mobile at low pH, and has a strong tendency to adsorb to clay minerals, organic matter and iron-manganese hydroxides.

High beryllium concentrations occur in mica-rich till underlain by mica- and feldspar-rich granite, pegmatite, gneiss, acid metavolcanic rocks, metagreywacke and schist. Along the Caledonian front in northern Sweden, beryllium anomalies can be connected to the occurrences of shale (e.g. black shale) and arkosic (rich in potassium feldspar) sandstone. In Jämtland, high beryllium contents in till relate to Caledonian mica-rich shale and mudstone as well as in Paleoproterozoic metasedimentary rocks. Till overlying black shale (e.g. west and east of Vättern) tends to contain elevated beryllium concentrations. In Skåne, high beryllium concentrations in till coincide with underlying sedimentary rocks (mainly shale) of different ages (Paleozoic, Mesozoic and Paleogene) and local coal deposits.

Histogram, endimensionellt spridningsdiagram och boxplot
Histogram, one-dimensional scatterplot and boxplot

Kumulativ sannolikhetsfördelning
Cumulative probability plot

